

1987, 15. června. – Sdělení VONS č. 655 „Rozsudek nad Františkem Adamíkem zmírněn“ o usnesení Nejvyššího soudu ČSR ve věci odvolání Františka Adamíka proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě na veřejném zasedání rušícím rozsudek prvoinstančního soudu a odsuzující F. Adamíka pro přípravu trestného činu pobuřování k podmíněnému trestu odnětí svobody a k propadnutí odňatých věcí.¹

Senát Nejvyššího soudu ČSR za předsednictví JUDr. Pavla Jandy (jména dalších soudců ani prokurátora nebyla při jednání uvedena, v jedné ze soudkyň rozpoznali účastníci JUDr. Marii Dojčarovou) projednával dne 11. 6. 1987 odvolání Františka Adamíka proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě, jímž byl uznán vinným přípravou trestného činu podvracení republiky (§ 7/1 k § 98/1 tr. z.) a odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání dvou let a současně k vedlejšímu trestu propadnutí všech věcí, odňatých při domovních prohlídkách. Po nezvykle důkladném projednávání nejvyšší soud odvolání zčásti vyhověl, rozsudek krajského soudu zrušil a nahradil jej novým, pravomocným rozsudkem. Podle něj byla podstatně změněna jak právní kvalifikace údajného trestného činu F. Adamíka, tak výrok o trestu: rozmnožování a rozšiřování převážně náboženské literatury bylo kvalifikováno pouze jako příprava k trestnému činu pobuřování (§ 7/1 k § 100 odst. 1 písm. a, c a odst. 3 písm. a tr. zákona) a Františku Adamíkovi byl uložen trest odnětí svobody v trvání čtrnácti měsíců s podmíněným odkladem na tři roky.² Vedlejší trest propadnutí věcí zůstal nezměněn, patrně i s ohledem na to, aby nevznikly problémy s nezákonným ničením většiny písemností již v průběhu vyšetřování.³

K veřejnému zasedání se dostavilo asi dvacet přátel obžalovaného, včetně zástupců amerického a britského velvyslanectví a dvou anglických právníků. Účast veřejnosti byla tentokrát omezována toliko nevelkou jednacím síní: dvanáct přátel podle volby F. Adamíka se směla zúčastnit celého zasedání, zbývající byli vpuštěni dovnitř alespoň na vynášení rozsudku.

Výsledek procesu pokládáme za pozitivní jev. Jestliže dokonce i senát, který ještě před několika měsíci bez rozpaků potvrzoval drakonické rozsudky, najednou podstatně zmírní již vyneseny ortel, je to zjevný důkaz o snaze státní moci vyhýbat se příliš křiklavým represím vůči „jinak smýšlejícím“. Současně však musíme konstatovat, že názorová pluralita nemá a nesmí být předmětem trestního stíhání a že proto výsledek procesu, ač snad lidsky uspokojivý, je právně nepřipustný. JUDr. Janda příznačně prohlásil, že ani senát, ani F. Adamík nemohou překročit svůj vlastní stín, tj. odlišné ideologické pozice. Senát skutečně prokázal neschopnost překročit svůj vlastní stín: nesouhlas se svými názory hodlá i nadále pokládat za kriminální delikt.⁴

Informace o Chartě 77, r. 10, 1987, č. 9, s. 7.

POZNÁMKY

¹ K případu Františka Adamíka viz dále sdělení VONS č. 491, 552, 575, 576, 578, 589, 603, 613, 629 a 647, dokumenty č. 494, 555, 578, 579, 581, 592, 606, 616, 632 a 650.

² Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR vyneseny senátem složeným z předsedy JUDr. Pavla Jandy a soudců JUDr. Marie Dojčárové a JUDr. Vladimíra Kracíka je uložen in: KS v Ostravě, soudní spis k případu Františka Adamíka, spis. zn. 1 T 1/86.

³ Vyšetřovatel odboru vyšetřování StB Krajské správy SNB Ostrava kpt. JUDr. Vlastimil Porostlý vydal 8. 7. 1986 usnesení o zničení většiny věcí zajištěných při domovních prohlídkách u F. Adamíka jako bezcenných. Proti usnesení podal Adamík 10. 7. 1986 stížnost, kterou o den později zamítl kpt. Porostlý a 16. 7. 1986 i Krajský prokurátor v Ostravě JUDr. Miroslav Vinkler. Tamtéž. Usnesení o zničení věcí, Adamíkovu stížnosti proti usnesení a zamítnutí stížnosti Krajským prokurátorem v Ostravě viz též in: LP, Sb. VONS, inv. č. 21, sign. I/3, kart. 13. Nezničené věci byly Adamíkovi postupně vráceny.

Adamík se ke zničení svých věcí vyjádřil při veřejném zasedání Nejvyššího soudu ČSR takto: „*Některé údaje v protokole jsou nekonkrétní. Nelze souhlasit ani s postupem, který vedl k tomu, že došlo ke zničení některých věcí. Tento postup označuji za předčasný. Mám též za to, že důkazy, provedené před soudem prvého stupně k okolnostem domovní prohlídky, nejsou ve všech bodech*

shodné a totožné.“ KS v Ostravě, soudní spis k případu Františka Adamíka, spis. zn. 1 T 1/86, protokol o veřejném zasedání Nejvyššího soudu ČSR ve věci F. Adamíka konaném 11. 6. 1987. K průběhu veřejného zasedání u Nejvyššího soudu ČSR viz článek „František Adamík se hájí“ obsahující též část jeho obhajovací řeči in: *Nový život* 39, 1987, č. 4, s. 60–61.

- ⁴ Usnesením Krajského soudu v Ostravě přijatém v neveřejném zasedání 31. 1. 1989 bylo rozhodnuto, že Adamík je účasten amnestie prezidenta republiky z 27. 10. 1988. KS v Ostravě, soudní spis k případu Františka Adamíka, spis. zn. 1 T 1/86.